

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 7 Μαρτίου 2024

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ενέργειες για την ανάταξη του ελληνικού σιδηροδρόμου

Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών εφαρμόζει ένα συγκροτημένο σχέδιο για την ανάταξη και τη συνολική αναβάθμιση του ελληνικού σιδηροδρόμου.

1^ο.Ολοκληρώθηκε, τον Σεπτέμβριο του 2023, η Σύμβαση 717 για την Ανάταξη Σηματοδότησης – Τηλεδιοίκησης στον άξονα ΠΑΘΕ/Π.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε εντός του χρονοδιαγράμματος που είχε θέσει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, το τμήμα που υπολειπόταν από Οινόη μέχρι Τιθορέα, το αναβαθμισμένο Κέντρο Ελέγχου Κυκλοφορίας του τμήματος ΣΚΑ – Τιθορέα και το νέο Κέντρο Ελέγχου Κυκλοφορίας στη Λάρισα.

Το τμήμα από τον Δομοκό μέχρι τη Λάρισα, επί του οποίου τα συστήματα είχαν εγκατασταθεί και λειτουργούσαν, καταστράφηκε από τις φυσικές καταστροφές (κακοκαιρία Daniel), τον Σεπτέμβριο του 2023.

2^ο.Ολοκληρώθηκε, τον Δεκέμβριο του 2023, η Σύμβαση για την εγκατάσταση συστήματος αυτόματης προστασίας συρμών (ETCS – Level 1), επί της γραμμής.

Συγκεκριμένα, υλοποιήθηκε η εγκατάσταση εντός του χρονοδιαγράμματος που είχε θέσει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, στα τμήματα ΣΚΑ – Τιθορέα, Δομοκός – Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας και Οινόη – Χαλκίδα.

3^ο. Ολοκληρώθηκαν, εντός του δευτέρου εξαμήνου του 2023, σημαντικά έργα.

- Η κατασκευή Σιδηροδρομικών Γεφυρών στο Γαλλικό Ποταμό.
- Η εγκατάσταση του συστήματος «ΟΣΜΟΣ», δηλαδή της ενόργανης παρακολούθησης σε 14 μεγάλες σιδηροδρομικές γέφυρες του τμήματος Τιθορέα – Δομοκός, με επεξεργασία δεδομένων σε πραγματικό χρόνο.
- Η λειτουργία του νέου υποσταθμού έλξης στο Περιβόλι Δομοκού.
- Η εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης επί της νέας παραλλαγής γραμμής στο τμήμα Πολύκαστρο – Ειδομένη.
- Η περάτωση έργων αντιπλημμυρικής προστασίας κατά μήκος των σιδηροδρομικών έργων σε Πελοπόννησο και Στερεά Ελλάδα.

4^ο. Ελήφθησαν μέτρα αποκατάστασης εξοπλισμού στο δίκτυο του ΟΣΕ και υλοποιήθηκαν ενέργειες ωρίμανσης για την ανάθεση νέων έργων.

Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται:

- Η αποκατάσταση φωτισμού, ελέγχου πυρόσβεσης και ελέγχου πεδιομέτρησης του σήματος GSM-R σε όλες τις σήραγγες του σιδηροδρομικού άξονα Κόρινθος – Αθήνα - Θεσσαλονίκη – Στρυμόνας – Προμαχώνας.
- Ο έλεγχος λειτουργίας των συστημάτων συναγερμού και κλειστού κυκλώματος καμερών (CCTV) των σιδηροδρόμων Πλαταμών και Τεμπών, καθώς και η αποκατάσταση της ραδιοεπικοινωνίας VHF.
- Η δημιουργία και λειτουργία των Κέντρων Ελέγχου Λειτουργίας (ΚΕΛ) του σιδηροδρομικού δικτύου στην Κόρινθο, το ΣΚΑ, το Λιανοκλάδι, ενώ τελεί υπό ολοκλήρωση αυτό της Λάρισας.

- Η σύνταξη τευχών δημοπράτησης του έργου της ραδιοκάλυψης GSM-R και στα υπολειπόμενα τμήματα του βασικού σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ/Π, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραμέτρους για τη διασύνδεση του νέου συστήματος με αυτό που έχει ήδη εγκατασταθεί σε τμήματα του ίδιου άξονα.

5^ο.Βρίσκονται σε φάση υλοποίησης ή ανάθεσης σειρά εργαλαβιών για τη συντήρηση υποδομών.

Αυτές αφορούν την επιδομή, τα συστήματα, καθώς και τη φύλαξη των εγκαταστάσεων (ιδίως με τη χρήση «Drones»).

6^ο.Ολοκληρώθηκε, τον Δεκέμβριο του 2023, η τοποθέτηση 300 καμερών συνεχούς παρακολούθησης των συρμών.

Η τοποθέτηση έγινε στις σήραγγες του Πλαταμώνα, των Τεμπών, της Όθρυος και του Καλλίδρομου, καθώς και στις δίδυμες σήραγγες των Αγίων Αναργύρων. Οι εικόνες καταγράφονται σε πραγματικό χρόνο στα Κέντρα Ελέγχου Σηράγγων. Επίσης, εγκαταστάθηκαν κάμερες υπέρυθρης ανίχνευσης εστιών θερμότητας εντός των σηράγγων, αλλά και των συρμών που διατρέχουν τις σήραγγες.

7^ο. Ενισχύθηκε, οικονομικά, ο ΟΣΕ.

Η βασική ετήσια χρηματοδότηση του Οργανισμού, από τον τακτικό προϋπολογισμό, αυξήθηκε από τα 45 εκατ. ευρώ στα 75 εκατ. ευρώ, με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών και των έργων συντήρησης.

Ο ΟΣΕ, από τον Ιούλιο του 2023, έχει υπογράψει για πρώτη φορά στην ιστορία του Σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο. Η σύμβαση καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των δύο μερών, ενώ συνοδεύεται από πενταετές Επιχειρησιακό Σχέδιο, το οποίο καθορίζει επακριβώς τους όρους της χρηματοδότησης του Οργανισμού.

8^ο. Προχωρά η μεταρρύθμιση και ο εκσυγχρονισμός του σιδηροδρομικού τομέα, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προβλέπεται η δημιουργία ενός νέου, ενιαίου και σύγχρονου δημόσιου φορέα, με την επωνυμία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος ΑΕ» και πυρήνα τον ΟΣΕ.

Στη νέα αυτή ανώνυμη εταιρεία, της οποίας 100% μέτοχος θα είναι το Ελληνικό Δημόσιο, εντάσσονται επιπλέον η ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και η ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. κατά το μέρος που αφορά στο επιχειρησιακά κρίσιμο για τον σιδηρόδρομο τμήμα της δραστηριότητάς της (τροχαίο υλικό, ενεργές σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις).

Οι «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος ΑΕ» θα αναλάβουν πλήρως τον ρόλο και τις ευθύνες του Διαχειριστή της Σιδηροδρομικής Υποδομής, καθώς και της υλοποίησης των έργων επί του σιδηροδρομικού δικτύου.

Με αυτόν τον τρόπο θα αντιμετωπιστούν οι δυσλειτουργίες που παράγει το σημερινό μοντέλο των τριών εταιρειών, με πολλαπλές κοινές ή επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες, οι οποίες δυσχεραίνουν την ανάπτυξη ενιαίου στρατηγικού σχεδιασμού, συντονισμού, ανάπτυξης, συντήρησης, διαχείρισης και πλήρους ελέγχου του σιδηροδρομικού δικτύου.

Παράλληλα, σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων (ERA), αξιολογείται το σύνολο της νομοθεσίας και των κανονισμών που διέπουν τον ελληνικό σιδηρόδρομο, με στόχο την πλήρη εναρμόνισή τους με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Στόχος μας είναι ο νέος Οργανισμός να λειτουργήσει σε ένα υγιές περιβάλλον με σαφείς αρμοδιότητες και υποχρεώσεις για όλες τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις.

9^{ον}. Προχωρά η οριστική αποκατάσταση του σιδηροδρομικού δικτύου από τις εκτεταμένες ζημιές που προέκυψαν από τον «Daniel», με προδιαγραφές σημαντικής επαύξησης της ανθεκτικότητας αυτού.

Το συνολικό κόστος της μόνιμης αποκατάστασης εκτιμάται περίπου στα 450 εκατ. ευρώ και αφορά στο τμήμα Δομοκός – Λάρισα, του κύριου άξονα Αθήνα – Θεσσαλονίκη, καθώς και στους κάθετους άξονες Λάρισα – Βόλος και Παλαιοφάρσαλο – Καλαμπάκα.

10^{ον}. Συνεχίζονται οι ενέργειες για την εξασφάλιση συγχρηματοδότησης

των έργων από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

α. Εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Αύγουστο του 2023, η χρηματοδότηση για το έργο «Ολοκλήρωση της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Ροδοδάφνη – Ρίο», συνολικού προϋπολογισμού 146,5 εκατ. ευρώ.

β. Ολοκληρώθηκε, εντός του 2023, η αποπληρωμή προς τη χώρα της κοινοτικής συνδρομής, ποσού 68 εκατ. ευρώ, από το πρόγραμμα «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF 2014 – 2020) για τα έργα:

- Ολοκλήρωση της νέας ηλεκτροκινούμενης διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Τιθορέα – Δομοκός.
- Κατασκευή της υποδομής της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Ροδοδάφνη – Ψαθόπυργος.

11^ο. Υπεβλήθη, τον Ιανουάριο του 2024, αίτημα χρηματοδότησης από το πρόγραμμα “Συνδέοντας την Ευρώπη – 2” (CEF 2, 2021 - 2027).

Το αίτημα αφορά τα εξής έργα:

- Αναβάθμιση υφιστάμενης μονής με δυνατότητα διπλασιασμού και εγκατάσταση σηματοδότησης – Τηλεδιοίκησης - ETCS & ηλεκτροκίνησης της Σιδηροδρομικής Γραμμής στο τμήμα Αλεξανδρούπολη – Ορμένιο.
- Εγκατάσταση νέου συστήματος σηματοδότησης και ETCS του τμήματος Άνω Λιόσια – Κιάτο (που έχουν καταστραφεί από βανδαλισμούς).
- Ανακαίνιση και αναβάθμιση του τμήματος Αχαρνές – Οινόη του κεντρικού σιδηροδρομικού άξονα.
- Αναβάθμιση της υποδομής και της επιδομής της γραμμής Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας.
- Ολοκλήρωση της νέας διπλής Σιδηροδρομικής Γραμμής Κιάτο – Πάτρα στο τμήμα Ρίο – Νέος Λιμένας Πατρών.

12^ο. Συγκροτήθηκε, στις 18 Σεπτεμβρίου 2023, ο Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και

Ασφάλειας Μεταφορών (Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ.).

Πρώτο και επιτακτικό μέλημα, η διερεύνηση – αρμοδίως – του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών.

Πραγματοποιήθηκε από τον Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ. σειρά ενεργειών για τη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων από τη Δικαιοσύνη και το σύνολο των εμπλεκόμενων σιδηροδρομικών φορέων, μεταξύ των οποίων και η ΡΑΣ.

Αναπτύχθηκε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων (ERA), μετά από σχετικό αίτημα συνδρομής, στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, με σκοπό τη συνδρομή ειδικών εμπειρογνομόνων στη διερεύνηση του δυστυχήματος.

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία, η έρευνα που διεξάγεται από τον Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ είναι παντελώς ανεξάρτητη από τη δικαστική έρευνα. Αποσκοπεί στην ανάδειξη των συστημικών προβλημάτων ασφαλείας που οδήγησαν στο δυστύχημα, με σκοπό να βελτιωθεί το επίπεδο ασφαλείας του σιδηροδρόμου και να αποφευχθούν δυστυχήματα στο μέλλον.

13^{ον}. Απεστάλησαν επιστολές προς τη ΡΑΣ, τον ΕΟΔΑΣΑΑΜ, τον ΟΣΕ και την HellenicTrain.

Το αντικείμενό τους είναι η επίσπευση των διαδικασιών διερεύνησης συμβάντων που έχουν κοινοποιηθεί στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, η αξιολόγηση της κατάστασης του τροχαίου υλικού και η ασφαλής κυκλοφορία στις ισόπεδες διαβάσεις.

Η Κυβέρνηση εργάζεται εντατικά, μεθοδικά και με σχέδιο για την ανάταξη, την αναβάθμιση και την ενίσχυση του επιπέδου ασφαλείας του ελληνικού σιδηρόδρομου.